

سئوال هایی که غالباً پرسیده می شوند

۱_ حقوق بشر چیست ؟

حقوق بشر حقوق ذاتی و فطری همه انسان ها ، بدون تمایز از نظر نژاد ، رنگ ، جنسیت ، زبان ، دین ، عقاید سیاسی یا عقاید دیگر ، خاستگاه ملی یا اجتماعی ، دارایی ، موقعیت خانوادگی یا موقعیت های دیگر است . تمامی حقوق بشر ، اعم از حقوق مدنی و سیاسی ، مانند حق زندگی کردن ، مساوات در برابر قانون و آزادی بیان ، حقوق اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی ، مانند حق کارکردن ، امنیت اجتماعی و آموزش ، یا حقوق دسته جمعی مانند حقوق توسعه و حق تعیین سرنوشت ، تقسیم نشدنی ، مرتبط با هم و لازم و ملزوم یکدیگر هستند . بهبود یک حق ، پیشرفت و ارتقای حقوق دیگر را تسهیل می کند .

حقوق بشر همگانی را قانون ، به صورت معاهدات ، قواعد عرفی حقوق بین الملل ، اصول کلی و دیگر منابع حقوق بین الملل ابراز و تضمین کرده است . قوانین بین المللی حقوق بشر تعهدات دولت ها را برای انجام اقدامات مثبت به روش هایی ویژه ، یا خودداری از انجام اقدامات ویژه تعیین کرده اند تا حقوق بشر و آزادی های بنیادی افراد یا گروه ها ترویج و حمایت شود .

۲_ سازمان ملل برای ترویج و حمایت از حقوق بشر چه اقدامی انجام می دهد ؟

ترویج و حمایت از حقوق بشر یکی از هدف های اساسی سازمان ملل است که فعالانه برای تعریف و تعیین ، کمک به اجرا و نظارت بر معیارها و ضوابط بین المللی حقوق بشر تلاش می کند . برای مثال مجمع عمومی از سال ۱۹۴۸ حدود ۸۰ کنوانسیون و اعلامیه حقوق بشر تصویب کرده است ؛ دفتر کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل (OHCHR) مسئولیت اصلی ترویج و حمایت از حقوق بشر و اجرای برنامه حقوق بشر را در داخل سازمان ملل برعهده دارد . این ماموریت منحصربه فرد را جامعه بین المللی ، از طریق مجمع عمومی ، به کمیساریا محول کرده است .

سازوکارهای حقوق بشر که به وسیله سازمان ملل ایجاد شده اند مانند شورای حقوق بشرونها های گوناگون از کارشناسان مستقل ، در ظرفیت خود به عنوان اعضای نهادهای معاهده اصلی حقوق بشر یا گزارشگران ویژه با ماموریت های موضوعی یا کشورهای ویژه ، بر اجرای معیارها و ضوابط حقوق بشردرسراسر جهان نظارت می کنند ؛ ارکان قضایی در خانواده سازمان ملل متحد ، مانند دیوان کیفری بین المللی و دادگاه های کیفری تخصصی ، مانند دادگاه ها برای یوگسلاوی سابق و رواندا ، که از سوی شورای امنیت ایجاد شدند ، برای تضمین عدالت در موارد نقض شدید حقوق بشر فعالیت می کنند .

۳_ کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد چگونه کار می کند ؟

ریاست کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد با بیش از ۹۰۰ کارمند بین المللی که در طیفی گسترده از فعالیت های حقوق بشر کار می کنند ، از سپتامبر ۲۰۰۸ به عهده خانم ناوانتم پیلای (Navanethem Pillay) کمیسر عالی حقوق بشر بوده است ؛ نقش مستقل کمیسر عالی به عنوان مقام اصلی حقوق بشر سازمان ملل از ماموریتی جداگانه از سوی مجمع عمومی ناشی می شود .

کمیسیاریای عالی از ساز و کار های حقوق بشر سازمان ملل ، مانند شورای حقوق بشر ، رویه های ویژه و کمیته های کارشناسی ناظر بر معاهده های بین المللی حقوق بشر حمایت می کند . کمیسیاریا با حضور خود به دولت ها در تقویت ظرفیت های آنها در زمینه حقوق بشر یاری می دهد و از تصویب و اجرای معاهدات بین المللی حقوق بشر حمایت به عمل می آورد . این دفتر با دولت ها و سایر شرکا مانند نهاد های ملی همکاری می کند تا اطمینان حاصل نماید تمامی حقوق بشر به طور کامل رعایت و محترم شمرده شوند . کمیسیاریای عالی با سازمان های جامعه مدنی همکاری می کند تا به آنها برای ترویج و حمایت موثرتر از حقوق بشر یاری رساند .

OHCHR برای انجام ماموریت جامع حقوق بشرخود درهرجای جهان که حقوق بشر نقض می شود علناً اعتراض می کند . کمیسیاریای عالی مجمعی برای شناسایی ، برجسته کردن و نشان دادن واکنش به چالش های کنونی حقوق بشر در همه جای جهان است و به عنوان نهاد اصلی پژوهش ، آموزش ، اطلاعات همگانی و فعالیت ها در زمینه حمایت و دفاع از حقوق بشردر نظام ملل متحد است .

۲_ شورای حقوق بشر چیست ، آیا با کمیساریا فرق دارد ؟

شورای حقوق بشر ، که در ۱۵ مارس ۲۰۰۶ از سوی مجمع عمومی تشکیل شد و مستقیماً به آن گزارش می دهد ، به عنوان نهاد بین دولتی اصلی مسئول حقوق بشر سازمان ملل متحد جای کمیسیون حقوق بشر سازمان را گرفت . شورا ، متشکل از نمایندگان کشورها ، بیشتر نهادی سیاسی با مأموریت فراگیر در زمینه حقوق بشر و مجمعی است که دارای قدرت پیشگیری از نقض حقوق بشر ، نابرابری و تبعیض و افشای عاملان آنها و حمایت از آسیب پذیرترین ها است . شورای حقوق بشر نهادی کاملاً متفاوت از دفتر کمیساریا عالی حقوق بشر است ، که بخشی از دبیرخانه سازمان ملل است و به دبیر کل پاسخ می دهد . دفتر کمیساریا عالی از نظر فنی ، بنیادی و دبیرخانه ای از شورا حمایت می کند .

۵_ درباره دفتر کمیساریا عالی حقوق بشر سازمان ملل و فعالیت های آن چگونه اطلاعات به دست بیاورم ؟

وب سایت دفتر کمیساریا عالی منبع خوب اطلاعات درباره آن و نظام حقوق بشر سازمان ملل است . اطلاعات درباره دفتر کمیساریا ، ساختار آن ، فعالیت ها و تازه ترین خبرها ، مسائل مختلف مربوط به حقوق بشر ، قانون بین المللی حقوق بشر ، نهاد های حقوق بشر مانند شورای حقوق بشر و نهاد های معاهده در آن موجود است . همچنین اطلاعات درباره حقوق بشر در بیشتر کشورها ، مانند وضعیت آنها درباره تصویب معاهدات بین المللی حقوق بشر ، همکاری آنها با دفتر کمیساریا عالی و رویه های ویژه مانند کارشناسان مستقل ، گزارش های دولت ها درباره اجرای معاهدات بین المللی اصلی حقوق بشر خود ، و توصیه ها درباره گزارش های کشورها از سوی نهاد های معاهده در این سایت وجود دارد . علاوه بر این ، می توانید با مقر دفتر کمیساریا عالی حقوق بشر سازمان ملل در ژنو یا دفاتر آن در مناطق نیز تماس بگیرید .

۶_ دفتر کمیساریا چگونه می تواند از حقوق بشر من حمایت کند ؟

دفتر کمیساریا عالی حقوق بشر سازمان ملل نماینده و مظهر تعهد دنیا به آرمان های جهانی حفظ منزلت و حیثیت انسان است و جامعه بین المللی اجرای مأموریت منحصر به فرد ترویج و حمایت از حقوق بشر را به آن تفویض کرده است . دفتر کمیساریا به پرونده های حقوق بشر فردی نیز که به آن محول می شود می تواند رسیدگی کند . دفتر از طریق دسترسی منحصر به فرد خود به دولت ها برای حصول اطمینان از این که تمامی حقوق بشر به طور کامل رعایت شود ، با آن ها همکاری می کند . دفتر کمیساریا با دو بخش مهم ، یعنی بخش رویه های حقوق بشر و بخش عملیات ، برنامه ها و پژوهش ، چهار شعبه بنیادی ، و حضور در مناطق ، به افراد و نهادهایی که مسئولیت هایی در زمینه حقوق بشر دارند یاری می کند تا الزامات و تعهدات خود را انجام دهند و به افراد کمک می کند حقوق خود را محقق سازند .

۷_ دفتر کمیساریا حقوق بشر سازمان ملل چه منابعی در اختیار دارد ؟

بودجه دفتر کمیساریا از بودجه عادی سازمان ملل متحد و از کمک های داوطلبانه کشور های عضو ، سازمان های بین دولتی ، بنیاد ها و افراد تامین می شود . بودجه عادی دو ساله ۲۰۰۶-۲۰۰۷ دفتر کمیساریا ۸۵/۹ میلیون دلار ، یا ۲/۲۶ درصد بودجه جهانی ۲/۸ میلیارد دلاری سازمان ملل بود .

۸_ حقوق بین الملل چگونه از حقوق بشر من حمایت می کند ؟

قانون حقوق بشر بین المللی الزاماتی تعیین می کند که کشورها ملزم به رعایت آن هستند . کشورها با پیوستن به معاهدات بین المللی الزامات و وظایفی را بر اساس حقوق بین الملل بر عهده می گیرند تا حقوق بشر را رعایت ، حمایت و اجرا کنند . الزام به رعایت یعنی این که کشورها باید از مداخله یا کاستن و محدود کردن برخورداری از حقوق بشر خودداری کنند . الزام به حمایت کشورها را ملزم می سازد از افراد و گروه ها در برابر نقض حقوق بشر حمایت کنند . الزام به اجرا به این معنی است که کشورها باید برای تسهیل برخورداری از حقوق بشر بنیادی و اساسی اقدامات مثبت انجام دهند .

دولت ها در نتیجه تصویب معاهدات بین المللی حقوق بشر متعهد می شوند در کشور خود قوانین و مقررات سازگار با الزامات و وظایف معاهده ای خود را به اجرا در آورند . بنا بر این ، نظام حقوقی داخلی ، حمایت قانونی اصلی از حقوق بشر شما ، که بر اساس حقوق بین الملل تضمین شده ، را پیش بینی و فراهم می سازد . هرچا که رویه های حقوقی داخلی (کشوری - ملی) نتوانند به موارد نقض حقوق بشر رسیدگی کنند ، سازو کار ها و رویه هایی برای شکایات یا مکاتبات و پیام های فردی در سطوح منطقه ای و بین المللی وجود دارد تا به

تضمین این امر کمک کنند که در سطح محلی ضوابط و معیارهای بین المللی حقوق بشر رعایت ، اجرا و به آن ها عمل شود. نظام های منطقه ای حمایت از حقوق بشر نیز نقشی حیاتی در اجرا و تحقق حقوق بین الملل دارند.

۹- از کجا مطلع شوم آیا کشورم یک معاهده ویژه مربوط به حقوق بشر را تصویب کرده است یا نه؟

شما می توانید جدید ترین اطلاعات مربوط به این که آیا دولت شما به یک یا تمامی معاهدات و کنوانسیون های مهم بین المللی مربوط به حقوق بشر ملزم هست یا نه ، به "International Law" و "Reservations" در وب سایت ما مراجعه کنید. می توانید مطلع شوید آیا دولت شما معاهده ای را امضا یا تصویب کرده یا موافقت نکرده به مفادی ویژه از آن معاهده ملزم باشد. همچنین می توانید برای دریافت اطلاعات بیشتر با موسسه حقوق بشر ملی خود ، مانند کمیسیون حقوق بشر ، و نهاد های غیر دولتی محلی حقوق بشر ، تماس بگیرید.

۱۰- از کجا مطلع شوم آیا دولت من به الزامات خود بر اساس قانون بین المللی حقوق بشر عمل می کند یا نه و در امر نظارت بر مطابقت آن کمک کنم؟

برای مثال، نهاد های ملی حقوق بشر ، سازمان های غیردولتی محلی حقوق بشر ، گروه های جامعه مدنی و رسانه ها ، بر عملکرد حقوق بشر دولت شما نظارت و زمینه های لازم برای اصلاح را به افکار عمومی اطلاع می دهند. در سطوح منطقه ای و بین المللی سازو کارهایی برای نظارت بر اجرای الزامات قانونی حقوق بشر کشور ها از سوی آن ها وجود دارد. در داخل تشکیلات حقوق بشر سازمان ملل متحد در حال حاضر هفت نهاد معاهده، متشکل از کارشناسان بین المللی، وجود دارد که بر تبعیت کشورهای طرف از معاهدات و کنوانسیون های بین المللی اصلی حقوق بشر نظارت می کنند. شما اگر بخواهید می توانید هنگامی که قرار است این نهاد های معاهده گزارش های ارائه شده از سوی دولت شما در باره اجرای الزامات معاهده ای آن را بررسی کنند ، اطلاعات بیشتری به آن ها بدهید. شما می توانید از اطلاعات مربوط به گزارش های دولت خود و توصیه های نهاد های معاهده در "Human Rights Bodies" در وب سایت OHCHR و در بیانیه ها ، اطلاعیه های رسمی و گزارش های ارائه شده در وب سایت ما مطلع شوید. شورای حقوق بشر، که نهادی بین دولتی در نظام ملل متحد است ، مأموریت دارد از سوابق حقوق بشر تمام کشورهای جهان بررسی ادواری به عمل آورد.